

Spis treści

Wstęp	9
O metodzie	9
Obecność Maksa Herrmanna-Neiße w literaturze przedmiotowej	12
Część 1. Życie	19
Pochodzenie, dzieciństwo i lata szkolne	19
Lata studiów	27
Pomiędzy Nysą a Berlinem – początki działalności publicystycznej i literackiej	34
Lata wojny	44
Berlin 1917-1933	53
Max Herrmann-Neiße w nurcie upolitycznienia literatury	61
Przygoda z teatrem	67
Inspiracje kabaretowe	71
Der „meistgemalte Mann im neuen Deutschland“	75
Emigracja	81
Szwajcaria	82
Ekskurs: <i>Bilderbogen Lugano</i>	84
Anglia (Londyn)	87
Część 2. Twórczość	103
Liryka	103
<i>Ein kleines Leben</i> (1906)	103
<i>Sonette für Franziskus</i> (1911)	110
<i>Porträte des Provinztheaters</i> (1913)	124

Spółeczność dwuosobowa w miejskich krajobrazach. <i>Sie und die Stadt</i> (1914)	129
Religijność. Projekty w <i>Empörung. Andacht. Ewigkeit</i> (1918)	137
„Transcendentalna bezdomność” w <i>Einsame Stimme</i> (1927)	144
Poeta wielkiego miasta	162
Poezja emigracyjna (1933-1941)	169
Los emigranta	169
<i>Zwischenzeit</i> – Zurych	170
„Namiot szybko stawiany” – Londyn	171
Los poety-emigranta	177
Poeta ojczyzny	186
Poeta przyrody	191
Proza	194
Maksa Herrmanna-Neißeego rozumienie rozwoju nowoczesnej prozy	
w Niemczech	195
Poetyka wczesnej prozy	197
<i>Cajetan Schaltermann</i>	200
<i>Der Flüchtling</i> (1921)	204
Projekt ojczyzny. Opowiadania nyskie z tomu <i>Die Begegnung</i>	208
<i>Die Klinkrets</i> . W nurcie lewicowego zaangażowania?	210
<i>Lucie und Marie</i> . Tożsamość i wspomnienie	217
<i>Der gläserne Stiefel</i> i Bernert Paula. Opowieści o służących	220
<i>Der gläserne Stiefel</i>	220
Bernert Paula	225
<i>Der Todeskandidat</i> . Dwie przestrzenie	233
<i>Er endet in Sachsen</i> . Kabaretowe światy. Świat jako kabaret	235
<i>Unglückliche Liebe</i>	237
Max Herrmann-Neiße jako dramaturg	243
Założenia programowe	243
Tradycje	244
Feminizacja męskości w <i>Die Laube der Seligen</i>	246
W nurcie subiektywizmu – <i>Joseph der Sieger</i>	251
Nietzscheański dyskurs o wartościach w <i>Der letzte Mensch. Eine Komödie vor Weltuntergang</i> (1920)	261
Refleksje końcowe	265

Część 3. Recepcja	267
Recepcja do 1914 roku	267
W czasie I wojny światowej	272
W pierwszej fazie Republiki Weimarskiej (1919-1923)	274
Lata 1924-1933	282
Max Herrmann-Neiße w kontekście regionalnej polityki kulturalnej	
w ramach modernizacji Śląska w Republice Weimarskiej	285
Wczesne odrzucenie	286
Ekskurs: Literacki obraz wrocławskiej „większej miejskości”	
Maksa Herrmanna-Neißeego	288
Związki Maksa Herrmanna-Neißeego z Wrocławiem	288
<i>Joseph der Sieger</i>	290
<i>Cajetan Schaltermann</i>	292
<i>Tęsknota za wrocławską kawiarnią i Długa litania</i>	
<i>o zaniedbaniu</i>	298
<i>Wrocławska noc zimowa</i>	301
Carl Hauptmann. Inspiracje europejskie	305
W śląskim kręgu Carla Hauptmanna. Will Erich Peuckert	307
Hermann Stehr	310
Max Herrmann i czasopisma śląskie	314
„Der Osten”	314
„Der Neue Osten” i nowe inicjatywy kulturalne	318
Rok 1929: włączenie Maksa Herrmanna-Neißeego w obręb literatury śląskiej	322
Preferencje Maksa Herrmanna-Neißeego w „Neisser Zeitung”	335
Eichendorff	336
Arnold Ulitz	339
W kręgu pozostałych śląskich autorów	343
Alfred Kerr	343
Georg Heym	344
Heynicke, Silbergleit, Bischoff, Tkaczyk	345
Max Herrmann-Neiße jako autor radiowy	347
Wieczory poetyckie Maksa Herrmanna-Neißeego na Śląsku.	
Zależności i przeploty	349
Śląskie nagrody literackie dla Maksa Herrmanna-Neißeego	351
Nagroda im. Eichendorffa	351
Nagroda im. Gerharta Hauptmanna	353
Recepcja emigracyjna	355
50. rocznica urodzin poety i publikacja tomu <i>Um uns die Fremde</i>	355

W III Rzeszy	360
Reakcje na śmierć poety i pośmiertne analizy	367
Recepcja powojenna	372
Recepcja powojenna w kontekście śląskim	372
Pojęcie „Exil”	372
Wangen	374
Max Herrmann-Neiße i „Steinbacher Kreis”	378
Działalność Gerharta Pohla	380
W kręgu Karla Schodroka i czasopisma „Schlesien”	382
Modele recepcji w kręgach wypędzonych w latach osiemdziesiątych	382
Recepcja powojenna w latach czterdziestych i pięćdziesiątych	387
Recepcja w latach sześćdziesiątych do czasów obecnych	390
Polskie refleksy Maksa Herrmanna-Neißego	403
Pamięć o Maksie Herrmannie-Neiße w polskiej Nysie	407
Literatura	409
Spis ilustracji	433
Indeks nazwisk	435